

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 24. novembra (noviembre) 1949.

Štev. (No.) 47.

V SLOVO

Ko danes odhajam od Vas, dragi Slovenci v Argentini, je prva misel slovesa globoka hvaležnost. Zahvaljujem se Vam za prelepe sprejeme povsod, tako prisrčne in domače, da lepši ne bi bili mogli biti. Zahvaljujem se vsem skupaj in vsakemu posebej. Predvsem se zahvaljujem sprejemnemu odboru, vsakemu članu posebej. Bog Vam povrni ves trud, vse stroške in vsa pota, ki ste jih storili. Zahvaljujem se vsem, ki so me na svojih domovih in v svojih družinah sprejeli. Naj ostane nad njimi blagoslov, ki sem ga z vsem srcem klical na nje iz neba. Bog povrni!

Žal mi je, da se nisem mogel odzvati vsem povabilom. Prekratko mi je bil čas odmerjen in še kratka bolezen me je nekaj dni zadrževala. Tako rad bi bil obiskal vse družine, ki so me vabile. Naj mi oprostijo vse, katerih nisem mogel obiskati. Vedite, da mi je res težko, ker nisem mogel ustreči njihovi in svoji želji. Naj boži blagoslov ostane na Vas vseh.

Mnogo slovenskih naseljencev, ki so že dvajset in več let v Argentini, sem spoznal in jih visoko cenim, ker sem videl njihovo podjetnost in njih uspešno delo. Le žal, da mi čas ni dopuščal, da bi bil mogel vse obiskati. Ostanite dobri in naklonjeni svetovalci novodošlim slovenskim rojakom v novi zemlji.

Vsem, prav vsem, kjerkoli ste raztreseni po ogromni Argentini, ki sem Vas obiskal ali pa sem moral mimo iti brez postanka, vsem še enkrat moj prisrčen pozdrav, moja globoka zahvala. Ostanite trdni in zvesti, pogumni in vedri — in kakor nam je mati nekoč ob slovesu dejala: Na Boga ne pozabite! V tej misli: Z Bogom in Bog Vas blagoslovi!

† Gregorij Rožman

V Buenos Airesu,
dne 21. novembra 1949.

OPOZICIJA PROTI TITU

Moskovska "Pravda" je objavila, da nastaja v Jugoslaviji prav revolucionarna delavska stranka, ki se hoče boriti proti korumpirani Titovi stranki. List piše, da ima ta stranka po vsej državi tajne celice. Povezanost teh celic je tolikšna, da je uspeh stranke zagotovljen.

DVIG ZAPORE OROŽJA ZA JUGOSLAVIJO

Ameriška in angleška vlada sta objavili, da sta dvignili zaporo nad izvozom orožja v Jugoslavijo. Tako bo odslej Jugoslavija mogla kupovati na zahodu letala, tanke in drugo orožje.

Novi ameriški veleposlanik v Beogradu Allen pa je v posebni izjavi časnikarjem rekel, da "zasluži Jugoslavija vso simpatijo, ker ji grozi napad in se skuša temu napadu zoperstaviti."

Truman obljublja pomoč

Zasedanje glavne skupščine UNO gre proti koncu. Začelo se je koncem septembra z znano izjavo predsednika Trumana, ko je ves svet presenetil s trditvijo, da ima ameriška vlada v rokah dokaze, da je v Rusiji prišlo do eksplozije atomske energije. V prvem hipu je bil preplah precejšen, Višinski

ŠIROKOGHUDNOST AMERIŠKIH NAČRTOV

Na eno izmed sej pa je prišel sam predsednik USA Truman, da tam obrazloži ameriške načrte za pomoč in podporo tistim narodom, ki so v težavah. Članom UNO odbora za prehrano in poljedelstvo je Truman podčrtal: "Človeštvu lahko zagotovimo boljše zdravje, daljše življenje in večjo srečo. In to vsepovsod. Naše izkušnje, naši strokovnjaki in znanje so vsem na razpolago in prepričan sem, da boste uporabljali to pomoč, kadar jo boste rabili. Industrijalizacija poljedelstva, ki je prinesla toliko napredka USA, se lahko razširi na druge države. Izsledki naših

KRENILI SO Z MRTVE TOČKE

Prav tako je glavna skupščina UNO dosegla velik uspeh tudi v vprašanju, ki se nanaša na sprejem novih članov v UNO. UNO šteje sedaj 59 članov, 14 držav pa je zaprosilo za sprejem; od teh jih je devet, ki jih podpirajo zahodne demokratske države, prejelo veliko večino pri glasovanju za sprejem, toda v Varnostnem svetu so sovjetski zastopniki preprečili sprejem teh devet (med njimi so Avstrija, Italija, Portugalska, Finska, Irska), ker so vložili "veto". Zahodne države pa so tako v glavni skupščini, kakor tudi na sejah sveta UNO preprečile sprejem sovjetskih kandidatov (Albanija, Bolgarija, Madžarska, Zunanja Mongolija, Koreja). Vse te države niso na glavni skupščini prejele več ko sedem glasov in na sejah sveta UNO samo dva glasova od predpisanih sedem.

Na glavni skupščini UNO in na sejah sveta UNO so sovjeti izjavljali, da bi tudi oni glasovali za onih devet, ako drugi del glasuje za njihovih pet kandidatov; zato naj se vedno glasuje za vseh

BODOČA FRONTA OB RENU ALI OB LABI

Koncem novembra se bo v Parizu sel obrambni svet držav, ki pripadajo zahodnemu in Atlantskemu bloku. Kakor pišejo listi bo glavna vsebina razgovorov razprava o tem, kje se naj organizira prva obrambna črta za slučaj vojne s Sovjetsko Rusijo. Doslej se je govorilo samo o obrambi na Renu; do tja segajo meje držav, ki pripadajo obema obrambnima skupinama. Toda v Jalti so zahodni zavezniki sovjetom dovolili, da lahko zasedejo nemško ozemlje do Labe, računajoč s tem, da se bodo sovjeti po sklepu mirovne pogodbe s poraženim Nemčijo umaknili nazaj na svoje ozemlje. Toda po vojni se je položaj razvijal tako, da so sovjeti uravnavali potek dogodkov tako, da so trdno ostali povsod tam, kjer so bile njih če-

sam je dolgo molčal in šele nekaj tednov nato so sovjeti pojasnili, da so eksplozijo atomske energije rabili za to, da bi spremenili tok dveh rek v Sibiriji. Tik pred konferenco v Parizu pa je Višinski šel še dalje in rekel, da imajo sovjeti ravno toliko atomskih bomb, kolikor je potrebno.

strokovnjakov, ki so v tolikšni meri povečali donos naše obdelane zemlje, so na razpolago vsem, zlasti pa naj pospešijo tiste predele, kjer je poljedelstvo še zaostalo. USA pa bo tudi podpirala druge narode pri tem, da se presežek pridelkov v eni državi pravilno in hitro prepelje v tiste države, kjer je še pomankanje."

Med člani odbora UNO za prehrano in kmetijstvo je izzval Trumanov govor zelo veliko zanimanje, ker predvidevajo, da so ameriški načrti tako razsežni, da pomenijo pravo revolucijo na polju agrarne produkcije.

14 kandidatov hkrati. Toda zahodni blok je bil proti, da bi bile sprejete v UNO države (Albanija, Madžarska, Bolgarija), ki so kršile mirovne pogodbe zlasti v stitih členih, ki govore o zaščiti človečanskih pravic in osnovnih svoboščin.

Argentinski zastopnik v UNO dr. Arce pa je dosegal velik uspeh, ko je glavna skupščina z vsemi glasovi proti glasovom sovjetov in njih satelitov izglasovala argentinski predlog, ki pravi, da naj mednarodno razsodišče v Haagu presodi, ali smejo postati člani UNO tiste države, ki so dobile večino v plenumu in predpisano večino v svetu UNO. Mednarodno sodišče naj poda tolačenje pakta UNO o tem slučaju. Ako se izreče sodišče v tem smislu, da se proti takim izidom glasovanja ne more uporabljati "veto" ene izmed delegacij velikih držav in stalnih članic UNO, tedaj bo s tem podan važen pravdorek, ki bo dodočo delavnost v UNO zelo olajšal.

te ob koncu vojne; iz tega ozemlja pa se sedaj razvijajo vse sovjetske priprave za prve postojanke rdeče armade v prihodnji vojni. Vzhodna nemška republika se je spremenila v komunistično satelitsko državo, kjer so sovjeti že organizirali nemško komunistično policijo in kmalu bodo imeli tam tudi nemško rdečo armado. — Na sejah v Parizu bodo sedaj zahodni zavezniki obravnavali dvoje: 1. ako se odločijo za obrambo na Renu, tedaj bo zahodna Nemčija brez obrambe in zahodna nemška republika, ki ima svoj sedež v Bonnu, ne potrebuje armade; 2. ako pa se hočejo zahodni zavezniki izogniti nevarni praznini med Renom in Labo, tedaj morajo v zahodni Nemčiji ustvariti nemško oboroženo silo in Nemčija mora imeti svojo

La Plata - reflejo fiel del progreso argentino

La capital de la mayor y más rica provincia de la República, la ciudad de La Plata, conmemoró el día 18 de noviembre el 67º aniversario de su fundación. Especial brillo adquirió dicha fiesta por la presencia del Primer Magistrado General Juan D. Perón y su Esposa, aclamados con gran entusiasmo por las multitudes.

Los festejos culminaron en el magnífico desfile militar, en el cual figuraron también varios conjuntos de equipos obreros que trabajan en las obras públicas de la Provincia de Buenos Aires.

El gobernador coronel Mercante subrayó en su discurso el progreso alcanzado por la Provincia en los últimos años, destacándola como reflejo auténtico de la pujanza argentina en la marcha a la conquista de un porvenir digno de la Argentina.

También los eslovenos figuramos en las obras del plan trienal de la Provincia, dado que halló ocupación en dichas obras públicas un número notable de nuestros inmigrantes, recobrando así también la libertad y dignidad de personas humanas y miembros útiles de la sociedad. Agradecemos esa gracia, no sólo con palabras, sino más efectivamente, con nuestro trabajo tesonero por el progreso de nuestra segunda Patria.

vojsko. Nemško ljudstvo v zahodni Nemčiji bi moralo biti v tem primeru prijateljski in zavezniški narod tistih sil, ki bi se ob Labi vojskovale proti napadalcu z vzhoda.

Med politiki zahodni Evropi — ne med vojaki — pa se vzdržuje naziranje, da ni niti misliti na to, da bi bilo zaupanje do Nemcev že tolikšno, da bi mogli zahodni zavezniki pristati na to, da bi Nemci imeli svojo vojsko. Poteči bo moralo še mnogo časa, da bi odgovorni krogi v zahodni Evropi mogli na kaj takega pristati. — Toda kakor vedno, bodo v tem oziru sovjeti tisti, ki bodo hitro odstranili vse pomisleke na zahodu: v svoji vzhodni nemški komunistični republiki bodo sovjeti hitro premagali tiste ovire, ki motijo politike na zahodu in bodo Nemcem dali orožje in dovolj možnosti za njim toliko priljubljeni soldaški "dril". Tedaj pa tudi zahodnim poveljnikom ne bo preostala druga izbira, kakor dati Nemcem na desni vsaj toliko, kolikor bodo dobili na levi.

SMRTNE OBSODBE V BUKAREŠTI

Posebno sodišče je v Bukarešti obsodilo na smrt štiri vodilne častnike romunskega generalnega štaba. Obdolženi so bili, da so vohunili za "tujo" državo. Ostalih 20 obtožencev je prejelo visoke zaporne kazni.

Zadnji dnevi škofovega bivanja v Argentini in njegov odhod

OBISK ŠKOFA DR. ROŽMANA V MAR DEL PLATA IN MIRAMARU

V soboto, 19. novembra, je Prezvzišeni v spremstvu g. Julija Šlapšaka in g. Oreharja odšel z brzovlakom v Mar del Plata.

Na tamošnji postaji ga je sprejela lepa skupina Slovencev, med katerimi je bilo tudi precej starih slovenskih naseljencev. Prvo pozdravno besedo je izrekel škofu v pozdrav č. g. Boris Koman, kaplan v Mar del Plata, v imenu vseh Slovencev ga je pa pozdravil g. Slavko Tršinar, belooblečena deklica pa mu je izročila šopek.

Prezvzišeni se je s postaje odpeljal v župnišče sv. Petra, kjer je bil gost. Po krajšem počitku si je ogledal lepo cerkev. Med tem so se pa ljudje zbrali v 35 km oddaljeni cerkvi za sv. spoved. Prvotako se je tam pridno vadil za škofovo mašo pevski zbor pod vodstvom tamošnjega župnika nemškega patra parlotinca.

V nedeljo zjutraj na vse zgodaj je prišla v Miramar tudi slovenska skupina iz Mar del Sura. Najprej so opravili spoved, nato pa vsi čakali trenutka prihoda Prezvzišenega iz Mar del Plate. Ko je prispel točno ob tri četrt na deseto uro, ga je pred cerkvijo pozdravil g. Janez Jelenc, Turkova Milka pa mu je izročila šopek. Prezvzišenemu je izrekel pozdrav tudi domači župnik iz Miramara, vesel, da more sprejeti škofa svojih novih dobrih vernikov. Nato je bila slovesna sv. maša s pridigo, v kateri je škof poudarjal, naj ohranijo vero in zaupanje v Boga z molitvijo rožnega venca. Večina članov slovenske kolonije je med mašo pristopila tudi k sv. obhajilu. Po maši je Prezvzišeni z vsemi u-

SLOVO ŠKOFA G. DR. ROŽMANA IZ BUENOS AIRESA

V noči od nedelje na ponedeljek okrog tretje ure je Prezvzišeni prišel s svoje zadnje misijonske poti iz La Plata in njene okolice, o kateri se je izrazil jako pohvalno in mu je bila resnično v veliko zadoščenje. V jutranjih urah pa je že vstal, odmaševal in se pripravil za odhod iz Bs. Airesa in Argentine.

Ob osmih zjutraj se je zbralo še nekaj ljudi v društvenih prostorih na Victor Martinez 50, da se poslovijo od Prezvzišenega. Vsem tem je dal Prezvzišeni še svoj zadnji pastirski blagoslov, nakar se je odpeljal na letališče. Tja ga je vozil s svojim avtomobilom župnik cerkve sv. Julije č. g. Figallo, pri katerem je Prezvzišeni bil gost vse dni svojega bivanja v Argentini.

Kljub delovnemu dnevu se je na leta-

deleženci odšel na skupno kosilo v hotel San Ignacio, na katerega je bilo povabljenih okoli 100 ljudi. Novih in starih slovenskih naseljencev.

Med kosilom, ki je potekalo v zelo prijetnem razpoloženju, je škof še kratko nagovoril svoje vernike. Govoril jim je zlasti o treznem gospodarskem ravnanju, da bi si uredili še lepšo bodočnost. Ob dveh so se vsi s škofom na čelu podali v župno cerkev k litanijam, po katerih so Slovenci kot zaključek škofove misijonske poti v Argentini zapeli Hvala večnemu Bogu.

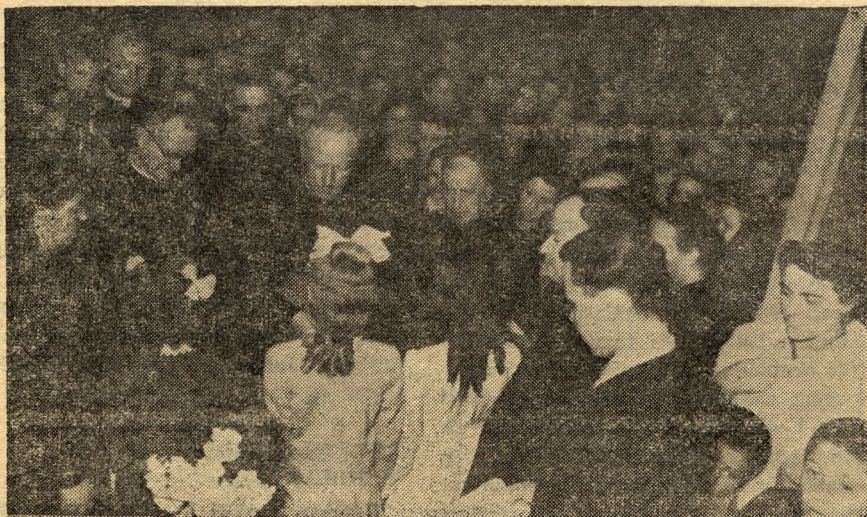
Pred cerkvijo so za slovo vsi segli škofu v roko, Prezvzišeni je pa vsem obljubil, da jih bo še prišel obiskat v Argentino.

S svojim spremstvom se je nato škof podal še na kratek obisk k skupini fantov v Chapadmalal, kjer se je z njimi kratko pomudil, se z njimi pomenkoval o delu, zaslužku, si ogledal njihove stanovanjske prostore in se z njimi tudi slikal.

Po vrnitvi v Mar del Plata je Prezvzišeni še napravil kratek obisk v družini g. stavbenika Martinčiča, starega naseljence, ki je škofa oba dneva vozil okoli s svojim avtomobilom, nato je odšel v župnišče, se tam poslovil in bil na večerji v družini Rankovič.

Ob prihodu na postajo k večernemu vlaku je Prezvzišenega znova pozdravila manjša skupina Slovencev, se mu iskreno zahvalila za obisk in želela vsosrečo na njegovem nadaljnjem potovanju. Prezvzišeni je ob osmih sedel na vlak in se odpeljal v Buenos Aires, kamor je prispel ob dveh po polnoči.

lišču v Moronu zbrala precejšnja slovenska družina. Med novodošlimi Slovenci je bilo tudi precej starih slovenskih naseljencev, katerih je bil Prezvzišeni posebno vesel. Predsednik pripravljane odbora za škofov sprejem g. Franc Kremžar se je v imenu vseh poslovil od Prezvzišenega, ki je nato dal roko v slovo vsakemu posamezniku. Vsi so Prezvzišenemu želeli srečno potovanje in skorajšnje svidenje. Prezvzišeni je ob tej priliki dejal: "Vidim, da bi moral ta ostati vsaj dva meseca ali pa tri, da bi vsaj obhodil in vsem ustregel. Pa drugič dlje." Nato pa je v spremstvu č. g. župnika Figalla in vseh navzočih slovenskih duhovnikov odšel na samo letališče, kjer je bilo letalo že pripravljeno za odlet.

(Foto Pavlovčič)

V San Martinu živi veliko slovenskih naseljencev. Pred cerkvijo se je zbrala velika množica in navdušeno pozdravila v svoji sredini svojega škofa. V imenu otrok mu je izrazila veselje nad njegovim prihodom Marjetka Brodnikova.

Ko sta Prezvzišeni in njegov spremljevalec č. g. Julij Šlapšak stopala po stopnicah v letalo, so jima Slovenci ob ograji še zadnjikrat pomahali z robcami v slovo.

Ob 10.30 so zabrnili motorji. Letalo se je pognalo naprej, nato se začelo dvigati. Prezvzišeni je odgovarjal na pozdrave z mahanjem robcami tudi iz zračne ladje, ki se je kmalu izgubila v višini v smeri proti Andom.

Prezvzišeni bo ostal teden dni še v Chile. Svoje nadalnje potovanje v USA bo verjetno prekinil še za kak dan v Ecuadorju, nakar bo 7. decembra že začel svoje novo misijonsko delo v New Yorku z duhovnimi vajami med tamošnjimi Domžalčani.

Naše misli pa spremljajo Prezvzišenega po vsej poti s hvaležnostjo za njegov obisk med nami in z željo, da bi se čimprej spet videli.

ODKRITA KOMUNISTIČNA ZAROTA V BRAZILJI

Brazilska policija je odkrila priprave za komunistično zaroto večjega obsega. Raztegala naj bi se ne samo na Braziljo, ampak tudi na Argentino in Chile. Pripravljali jo je prvak brazilskih komunistov Luis Carlos Prestes.

REVOLUCIJA V PANAMI

Policija je sklenila odstraniti predsednika republike Chanisa. Poveljnik policije je predsedniku republike poslal ultimatum in zahteval, da mora odstopiti. Chanis je ultimatu sprejel in odstopil in predsedstvo republike je prevzel podpredsednik republike. Toda s tem še ni bilo vse končano, kajti Chanis je presenetil policijo s tem, da je prišel nekaj dni pozneje na sejo kongresa, ki bi moral potrditi ostavko. Na tej seji pa je Chanis raztrgal listino, ki jo je podpisal in izjavil, da je odstopil, ker mu je policija grozila. Velik del kongresa se je postavil na njegovo stran, dočim je v glavnem mestu nastala zmeda.

BOLGARSKI NAČELNIK ŠTABA ZAPRT

Načelnik štaba bolgarske vojske general Kinov je zaprt na zahtevo sovjetske vlade. Pred nekaj tedni sta odstopila Kinov in njegov politkomisar, oba stara pripadnika bolgarske komunistične stranke. Kinov je bil letos v začetku poletja v Moskvi in so tam sovjeti od njega zahtevali, da naj pripravi bolgarsko vojsko za nastop proti Titu. Kinov je tedaj obiskal predsednika bolgarske kom. vlade Dimitrova, ki je bil tedaj že v nekem moskovskem sanatoriju. Ko mu je poročal, kaj zahtevajo sovjeti od njega, je bil Dimitrov tisti, ki mu je nasvetoval, da naj se upre tej sovjetski zahtevi. Kinov je bil tudi zadnji od Bolgarov, ki so še govorili z Dimitrovim pred njegovo smrtjo. Sedaj je Kinov aretiran in bo prišel kmalu pred sodišče in to na razpravi, ki jo pripravljajo proti Trajču Kostovu, bivšemu bolgarskemu zunanjemu ministru, ki je moral že na pomlad iz vlade, ker so ga sovjeti obdolžili, da ima iste nazore kakor Tito.

PROTISOVJETSKI LETAKI V NEMČIJI

Nemški listi, ki izhajajo v zahodnem delu Berlina, pišejo, da so se v vzhodni Nemčiji, zlasti pa med sovjetskimi vojaki, pojavili letaki, ki pozivajo sovjetsko vojsko k uporabi proti komunizmu. Tako stoji na letakih, da naj vojaki store vse, da vržejo Stalinovo diktaturo in odpravijo režim komunističnega terorja.

Kasneje so poročali isti listi, da so sovjetske policijske oblasti odkrile tiskarno in tiste sovjetske častnike, ki so pisali in tiskali te letake.

ARGENTINA

La Plata, prestolnica največje in najbogatejše argentinske province Bs. Aires je prejšnjo soboto praznovala 67. obletnico svojega obstoja. To mesto je ustanovil dr. Dardo Rocha. Slavnosti so bile pripravljene v največjem obsegu ter jim je dal poseben poudarek sam predsednik republike general Juan D. Peron s svojo navzočnostjo. Z njim je bila tudi njegova soproga Maria Eva Duarte de Peron. Številne množice so ju povsod navdušeno pozdravljale. Po zahvalni službi božji v katedrali je bila velika vojaška parada, v kateri so poleg oddelkov oboroženih sil nastopile tudi motorizirane delovne edinice, ki v tej provinci izvršujejo najrazličnejša javna dela, ki so najvernejša slika sedanje delavnosti v Argentini in njenega zanosnega poleta v bodočnost.

Predsednik general Peron je pred dnevi sprejel novega severnoameriškega poslanika v Argentini Stanton W. Griffis-a, ki mu je ob tej priliki izročil poverilne listine svoje vlade. Po uradnem sprejemu je predsednik zadržal ameriškega poslanika še 20 minut pri sebi na razgovoru.

Dr. Madariaga, senator za nacionalno področje Misiones, je predložil senatu zakonski predlog, po katerem naj bi se to nacionalno področje preimenovalo v "Territorio Federal General San Martín". Glavno mesto tega področja naj bi bilo Posadas.

Državne železnice so na progi General Roca prevzile v razdobju od januarja do oktobra t. l. nad 3 milijone raznega blaga.

V Buenos Airesu so se mudili nekaj dni tri severoameriški demokratiški poslanci. Na letališču jih je pozdravil predsednik argentinske poslanske zbornice dr. Campora. Sprejeti so bili tudi pri predsedniku republike.

Argentinska petrolejska proizvodnja dosega vedno večje uspehe. Tako so 15. nov. dosegli rekord v dosedanji dnevni proizvodnji z 7.927.000 litri petroleja.

V ministrstvu za poljedelstvo in živinorejo bodo na praznik 8. decembra postavili kip Marije Pomočnice, katero je vlada nedavno proglasila za zaščitnico argentinskih polj. Po ministrovem naročilu bodo kipe Marije Pomočnice postavili tudi v vseh kmetijskih ustanovah in šolah na praznik Marije Pomočnice, t. j. 24. maja prihodnjega leta.

Nad 11 milijonov potnikov je v mesecu septembru potovalo na 25.700 vlakih na progi General Roca. Povprečno torej dnevno 375.000 na 857 vlakih.

Z modernizacijo železniškega prometa po vsej republiki se bavi v prometnem ministrstvu več komisij, ki morajo državnemu podtajniku za promet v 45 dneh izročiti točne predloge za rešitev tega vprašanja, kakor tudi predloge za še večje zboljšanje svetlobnih naprav. Med tem pa je že žel. uprava na posameznih progah uvedla več novih vlakov, kompozicije ostalih pa povečala z novimi vagoni.

Razstava argentinske knjige. Prosvetni minister dr. Ivanisovich je imenoval člane posebne komisije, ki ima nalogo za sanmartinsko leto 1950 pripraviti veliko razstavo argentinske knjige.

V San Juanu, ki ga je pred leti porušil močan potres, so dosedaj postavili 4588 hiš v vrednosti 171 milijonov pesov.

Novice iz Slovenije

LJUDJE SO ZAKOPALI MEJNIKE

Na največjo oviro pri boljševidnosti vsega javnega in gospodarskega življenja doma zadeva komunistična uprava pri kmetih na deželi. Njegove tesne priklenjenosti na zemljo, tudi sedanji komunistični režim doslej ni mogel povsem razbiti, kar pričajo številni primeri, ko ljudje nočejo stopati v kolhoze, v slučaju pa, da kljubovati več ne morejo, zakopavajo mejnike pod zemljo, da še vedno vedo za meje svojih njiv.

Razpoloženje kmetov v kolhozih titovsko komunistično časopisje popisuje takole: Manj mejnikov, več kruha, to spoznanje je prevladalo v obdelovalni zadrugi na Viču pri Ljubljani, katere zadržniki so med jesenskim oranjem izruvali mejnike med svojimi njivami.

V Tomačevem in št. Vjdu pa so zadržniki sklenili, da morajo meje in mejniki starih parcel ostati in tudi niso pustili mej preorati. Vsakdo gleda še vedno na posamezne njive kot na svoje in sosedove.

V Žabnici v zadrugi sicer ni videti več mejnikov, niso jih pa zadržniki čisto odstranili, ampak le zakopali 1 m globoko.

V mariborski oblasti so največje zadruge, pa v njih ni pravega združnega dela, ker ljudje nočejo delati po brigadnem, skupinskem sistemu. Ljudje tudi niso združili živine, mejniki so jim pa ostali nedotakljive svetinje. Zato vsak orje za sebe in obdelujejo parcelice kot poprej. Zato se komunistični list vprašuje: Kdaj bodo zadruge preorale meje? Po mnenju tega lista so tudi mejniki krivi, da setveni "plan" ni bil izpolnjen. Po poročilih istega lista je bil do 29. oktobra izpolnjen v dravogradskem okraju 53 odstotno, v ljutomerskem 62 odstotno, v marib. okolici pa le 43 odstotno. Edino poljčanski okraj ga je v celoti izpolnil.

SLIKA "VZORNEGA" REDA

Ljubljansko časopisje je v drugi polovici oktobra poročalo o "nespametnih prevozih" lesa. Med drugim pravi, da se v zgornji Savinjski dolini delavci drž. in združnega sektorja pošteno trudijo za izpolnitev "gozdarskega plana". Kritična točka so pa prevozi. Listi poročajo, da človeka presenetijo prevozi lesa na cesti iz Solčave v Luče in obratno. Iz Solčave vozijo hlodovino skozi Luče na žago v Nazarje pri Mozirju, iz Luč pa v Solčavo. Ker med "obema sektorjema" kljub večmesečnim prizadevanjem ne more priti do sodelovanja, se ti nespametni prevozi nadaljujejo kot da bi tekla v Savinji nafta in ne voda.

OZNA PREVZGAJA

KOMINFORMOVCE V TITOVCE

Zadnje odločbo zveznega ministra za notranje zadeve in šefa Ozne Aleksandra Rankoviča, s katero je bilo izpuščenih na svobodo 713 kominformovcev, je ljubljanski komunistični tisk objavil z naslednjim pojasnilom: "Ti ljudje so se vrnili v svobodno življenje kot prerojenci (podčrtali mi), ker so popolnoma spoznali vso lažnivost in podlost obrekovalcev naše države in njenega vodstva. V tem spoznanju so uvideli, da so v svoji nekdanji slepoti nasledili najgršim lažem in zločinskim spletkam, ki so v najkrajšem času postale očitne vsakemu našemu razumnemu in čutečemu človeku". Na drugem mestu pa pravi o istih "prerojencih": "Pisali so tudi zveznemu notranjemu ministru Alek-

sandru Rankoviču, kateremu obljublja, da bodo na vsakem delovnem in borbenem mestu, kamor jih bo poslala Partija, pokazali, da so vredni širokogrudnosti in plemenitosti, ki jim je vrnila svobodo in da se bodo borili pod zastavo naše Partije za veliko stvar resnice, ki jo zastopa naš slavni CK na čelu s tovarišem Titom".

Pač "lepo" spričevalo za "vzgojne" metode strašne Ozne, ki v svojih kletnih zaporih z mučenjem in nasiljem zatira svoje najnovejše kominformovce-politične nasprotnike — komuniste. Kako muči še le svoje politične nasprotnike — odločne protikomuniste, ki se v najboljšem primeru iz teh zaporov vračajo domov kot težki pohabljeni.

Še o popisu stanovanj v Ljubljani. V zadnji številki smo poročali, da so morali v zadnjem času v Ljubljani in po vseh ostalih mestih v državi popisati vsa stanovanja in sploh vse ostale trgovske prostore. Zaradi tega popisa je nastalo veliko razburjenje med ljudmi. Po mestu se je namreč raznesla vest, da bodo stanovanja zasegli, vse upokojence pa preselili na deželo. Zaradi takih govoric in razburjenja ljudi so oblasti morale dati pomirjevalno izjavo, da podatke o popisu stanovanj potrebujejo samo za statistiko in za izdelavo načrtov za zidanje novih his.

Umrli so: Janko Dermota v Litiji, Alojzija Trpin, roj. Torkar v Hrušici, Janez Rozman, Avgust Okršlar, Franc Kervina, žel. upokojenec v Ljubljani, Angela Jurman, roj. Gregorin v Rožni dolini, Lovro Testen, žel. inšpektor v p. v Celju, Gustav Simončič, tiskarski strojnik v p.

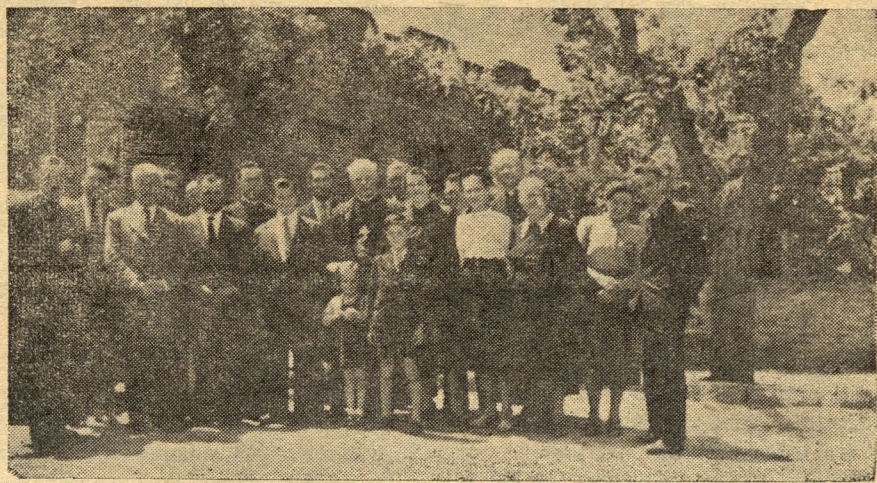
Vinski pridelek doma je letos kakovostno in količinsko boljši, kakor pa lansko leto.

Obvezno zbiranje in prodaja odpadkov papirja. V Ljubljani so izdali omejeno uredbo, po kateri morajo vsa državna podjetja in ustanove ter uradi, kakor tudi zadruže in družbene organizacije in njihova podjetja zbirati, shranjevati in oddajati vse odpadke papirja. Za zbiranje in oddajo teh odpadkov morajo vsa ta podjetja določiti posebnega uradnika.

Odvzemanje krompirja. Komunistična uprava je tudi letos začela pobirati kmetom krompir. Obvezna oddaja pa no daje več tistih rezultatov, kakršne so komunisti izsilili prva leta. Zato se komunistični tisk v Ljubljani pritožuje, da je odpovedala kar cela vrsta ljudskih in krajevnih odborov. Na nekaterih postajah stoje naročeni vagoni po več dni prazni. Dosedaj so dnevno komunistične oblasti prevzele od kmetov samo eno petino določenih količin.

Kolhozno obdelovanje v Šmarski dolini. V Šmarski dolini pri Grosupljem so komunisti začeli s kolhoznim sistemom obdelovati polja. Tako so orali to jesen čez vse prejšnje mejnike. Za jesensko setev je bil določen "plan" tako, da je treba posejati ozimne pšenice na 44 ha. Na novih ploskvah so določeni bloki samo za pšenico, drugi za ječmen, tretji za koruzo, oves, peso in korenje itd. Titov komunistični tisk veselo vsklika, da sedaj "socialistična misel izravna krivice".

Levstikovo nagrado, za leto 1949 so dobili: Maksim Gaspari za slikanico "Šuri Muri velikan", pisatelj Tone Seliskar za otroško knjigo "Mule", Prežihov Voranc za knjigo za "pionirje" in starejšo mladino "Solzice" in France Bevk za knjigo "Otroška leta", Josip Ribičič, za igro "Tinče in Binče", Katja Špurova za poljudno znanstveno delo

(Foto Lovrin)

Škof Dr. Rožman na obisku v hiši slovenskega staronaseljenca v Cordobi.

"Plugi orjejo". Za najboljše ilustracije so dobil to nagrado: France Mihelič, za ilustracijo Prežihovih "Solzic", Marij Pregelj za ilustracijo Bevkovih "Otroških let", Riko Debenjak za ilustracijo romana Katajeva "Blešči se jadro mi samotno", France Podrekar za ilustracijo humoresk Milčinskega "Butalci" in Ivan Šubic za ilustracijo "Nejčka" od Zorana Hudalesa.

Vse po "planu". Ljudje doma so dobesedno sužnji komunistične diktature. Osebna svoboda je pri ljudeh samo še lep spomin na nekdanje dni, ko je človek lahko delal, kar je hotel. Danes je pa človek samo še orodje v rokah komunističnih odborov. Tako si človek tudi ne more sam izbirati svojega poklica. Dekle se ne more iti učiti za šiviljo, če tega ne dovoli krajevni odbor. Ta odbor sam razporeja delovne moči in ljudi

pošilja tja, kamor zahteva komunistična partija.

Požar v Suhi Krajini. V vasi Prevalje, občina Reslje v Suhi Krajini, je 27. septembra izbruhnil požar, ki je uničil 9 domačij in več gospodarskih poslopij. Zgorelo je tudi 5 glav goveje živine, 12 prašičev, žito ter vsi že spravljene kmetijski pridelki. Požar je izbruhnil na domačiji Alojzija Lovšeta, ki je skupno s Francetom Obrsnarjem kahal žganje v svojem hlevu. Tram, ob katerem je bila speljana dimna cev se je vnel in se je tako požar hitro razširil dalje.

Preimenovanje ulic in trgov. V Ljubljani so zopet preimenovali nekaj ulic in trgov. Tako je sedaj biv. Gledališka ulica Župančičeva ulica, biv. Prešernova je sedaj Čopova ulica, biv. Marijin trg pred Frančiškansko cerkvijo je pa Trg dr. Franceta Prešerna.

Slovinci v Argentini

DARILO SLOVENCEV V CAPITALU IN OKOLICI G. DR. G. ROŽMANU

Slovinci v Capitalu in njegovi okolici so izročili škofu g. dr. Rožmanu ob slovesu srebrno garnituro mate servisa. Pripravo za mate čaj je dobil tudi škofov spremljevalec g. Julij Slapšak.

Prevzvišeni se je za darilo lepo zahvalil. Vesel ga je bil zelo tudi g. Slapšak. Slovinci bodo razen tega darila poslali še Prevzvišenemu krasen album vseh slik, ki se nanašajo na njegovo bivanje v Argentini.

Prevzvišeni je pa svojemu gostitelju g. župniku Figallu podaril lep Misale v usnju z lastnoročno pisanim posvetilom.

Opozorilo. Shranite dobro to številko. V njej je objavljena novemberska lista predmetov in živil, ki jih je dovoljeno pošiljati iz Argentine. Seznam za izvoz dovoljenih predmetov je v glavnem vsak mesec isti, zato bomo vsak naslednji mesec objavljali samo spremembe novemberske liste.

OB ŠESTI OBLETNICI SMRTI PESNIKA FRANCETA BALANTIČA

Vsako leto (vsaj v italijanskih taboriščih) se naši emigracijski pisatelji spominjajo obletnice smrti živo vpepeljenega pesnika domobranca Franceta Balantiča, ki je z drugimi tridesetimi pod poveljstvom Franceta Kremžarja zgorel v Grahovem v noči 23/24 novembra 1943.

"Pisateljska družina France Balantic" v Bs. Airesu bo v prihodnjih tednih v njegov spomin priredila svoj recitacijski večer, to noč pa se je kot lani tu in že prej v taboriščih — zbrala na intimen večer "krog Balantičevega živega kresa", da je z branjem njegovih del in svojih prebdela ob mislih na tisto

strašno noč pred šestimi leti, ki je iz doslej skromnega vaškega stražarja in domobranca napravila nesmrtnega pesnika. Tukajšnji Balantičev tovariški leposlovno ustvarjajoči krog hoče ohranjati živo njegovo tradicijo in v njegovem duhu ustvarjati za bodočnost. O dnevu in sporedu javnega recitacijskega večera v njegov spomin, bomo še pravočasno sporočili.

Prihod novih Slovencev. V torek, 22. novembra je prišla v Bs. Aires ladja "Corrientes" in je pripeljala sem več sto beguncev. S to ladjo je prispel iz Španije v Argentino tudi Slovenec — duhovnik g. Franc Stanonik.

Poravnajte naročnino! Storite to sami od sebe in nikar ne čakajte še opominov uprave! Prihranili nam boste s tem mnogo časa in nepotrebnih stroškov.

Družinska sreča. V isti hiši, kjer stanujejo Slovinci v Munro, sta se rodila istega dne, t. j. v petek dne 11. novembra dva otroka. V družini Janeza in Marije Pleško so dobili sinčka Janeza-Stanislava, v družini Jožeta in Lucije Rakovec pa hčerkico Marijo-Lucijo. Zakonca Franc in Zofija Gričar je pa 14. novembra rozveselil sinček Ivan-Rudolf. Srečnim staršem naše iskrene čestitke!

Poroka. V nedeljo, 20. novembra sta se poročila v Villa Madero g. Egidij Strupec in gdč. Marija Jakoš. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje priskrbe čestitamo in mu želimo mnogo sreče!

V prihodnji številki "Svobodne Slovenije" bomo objavili izjavo prevz. škofa g. Dr. Gregorija Rožmana, ki jo je dal pred svojim odhodom iz Argentine uredniku "Svobodne Slovenije" na postavljena vprašanja, na katero že danes opozarjamo vse svoje naročnike, bralce in prijatelje.

DRUŠTVENI VESTNIK

Občni zbor Društva Slovencev bo v nedeljo, dne 11. decembra t. l. ob treh popoldne v župnijski dvorani sv. Julije za društvenimi prostori.

Dr. Novačanovo pesnitev "Peti evangelij" lahko dobite za \$ 10.— v pisarni Društva Slovencev.

Društvo Slov. bo v nedeljo 4. dec. ob 4. uri popoldne priredilo Miklavževanje za otroke, in sicer v župnijski dvorani pri sv. Juliji na Juan B. Alberdi 1195. Miklavž bo sprejemal pakete v društveni pisarni na Victor Martínez 50 — ves teden pred Miklavževim.

Članom Društva Slovencev so bili te dni razposlani opomini za plačilo zastale članarine. Ker smo tik pred

društvenim občnim zborom, odbor prosi zlasti tiste članice in člane, ki navzlic opominom doslej niso še za to leto plačali članarine, da čimprej izpolnijo svojo člansko dolžnost. Kdor pa iz teh razlogov članarine ne bi mogel plačati, naj to sporoči društvemu odboru. To lahko stori pisмено ali pa osebno v društvnem tajništvu.

SLOVENCI PO SVETU
ITALIJA

Gorica, v začetku novembra.

Tukajšnji italijanski tisk je znova začel napadati Slovence. Posebno so mu napoti slovenski duhovniki. Italijanski listi pravijo, da se je slovanski šovinizem, ki da je bil premagan na javnih trgih, zatekel sedaj v spovednice.

U. S. A.

Cleveland, 13. novembra

Svojim sponzorjem in dobrotnikom smo novodošli Slovenci priredili posebno zahvalno akademijo. Iz posameznih odlomkov iz mogočne pesnitve Jeremi-

ja Kalina "Črna maša za pobite Slovence" smo sestavili prizor "Pri Mariji Pomagaj", ki je na vse navzoče napravil veličasten vtis. Uporabili smo tudi "Vetrinjski spev" kot recitacijo.

T. M.

Igralska družina Narte Velikonja

(IDNAVE)

V DVORANI SAN JOSE, AZCUENAGA 158
27. NOVEMBRA OB 5. URI POPOLDNE

"NAPAD"

Izvirna drama iz domobranskega življenja v dveh dejanjih (s tremi slikami)
Napeta zgodba partizanskega napada na samotno domobransko postojanko.
Spisal: VINKO POZNIČ

Režija: JOŽE PETRIČ
Predprodaja vstopnic na
Victor Martínez.

VABLJENI!

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336, tel. 76-9160
pol kvadre od oglca Cabildo 2300.

DARILA ZA MIKLAVŽA IN BOŽIČ

Velika izbira svetinjic, prstanov, obeskov in verižic. Zlate zapestne ure zanesljivih znamk. Izbrana okusna spominska darila. — Budilke od 28 pesov naprej, poročni zlati 18 krt prstani par od 155 pesov naprej, zaročni zlati prstani 18 krt od 85 pesov naprej.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO!

(Ob sobotah popoldne se lahko stranke zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, Dto. 5, prvo nadstropje).

POŠILJANJE PAKETOV IZ ARGENTINE

Ker je med našimi bralci zanimanje za pošiljanje paketov v domovino izredno veliko, objavljamo listo predmetov, ki jih je v mesecu novembru dovoljeno pošiljati. S tem bomo našim naročnikom gotovo zelo ustregli. Pakete z dovoljenimi predmeti je mogoče poslati v katerokoli državo.

MEDNARODNI PAKETI

Sezman predmetov, veljaven od 1. do 30. novembra 1949.

I. Stvari, dovoljene za izvoz:

A. ZDAVILA

- a) Stvari za zdravljenje: bombaž (bata) — 1 kg, riblje olje — 1 liter, gaza — 2 m, jod — 1/4 litra, obveze — 6 komadov;
b) Zdravila na splošno, dovoljena od Salud Pública: 2 enoti.

B. TEKSTILNI PREDMETI
IN DRUGO

(konfekcija iz volne in (ali) bombaža):

- c) Za otroke: 3 otroški naprstniki, 6 domačih oblek, 6 hlač, 1 plašč, 3 povoji, 2 kapici, 2 para nogavic, 12 plenice, 1 par čevljev.
č) Za moške: 1 par čevljev, 2 para spodnjih hlač, 2 majci, 150 cigaret, 20 cigar, 1 pas, 2 kravati, 1 šal, 1 par rokavic, 20 britvic, 1 par podvez, 2 para nogavic, 1 par hlač, 2 robca, 1 suknjič, 1 plašč, 1 klobuk ali 1 kava, 1/4 kg tobaka, 1 par namramnic.
d) Za ženske: 10 gumbov (navadnih), 1 par čevljev, 2 para spodnjih hlač, 2 majci, 2 kombineži, 2 modrea, 1 šal, 1 par podvez, 2 para nogavic, 2 robca, 1 ruta, 1 plašč, 1 obleka, 1 par rokavic.

C. RAZNO

- e) 3 odeje iz volne, 1 kg mila (vsaka vrsta razen pralnega), 4 kosi blaga do 3 m 20 cm (iz: lana cardada),
Vrednost paketa ne sme presegati 227,27 \$.

Rešena dovoljenja dvignejo lahko samo odpošiljatelj. — Izročena jim bodo proti predložitvi osebne izkaznice.

D. ŽIVILA

- f) Do 10 kg: suho sadje, med, yerba mate, osušeno sadje (iz izjemo belih smojev in rozin brez pešk).
g) Do 6 kg: testenine, sir.
h) Do 5 kg (litrov): olje.
i) Do 3 kg: mesna konzerva, ržena moka, koruzna moka.
j) Do 2 kg: sardele, ovseni kosmiči, piškoti, juha (koncentrirana), konservirane povrtnine in (ali) ribe, slaščice, prepečenec, mast, pšenična moka, pan dulce (potica), prekajena slanina, posušene ribe, fižol, oves, sladkarije.
k) Do 1 kg: karamele, mesni ekstrakt, bob, šunka, kondenzirano mleko (in/ali v prahu), turški med.
l) Do pol kg: (Naravna) paradižnikova konzerva.
m) Do 1/4 kg: paradižnikov ekstrakt, mesna moka, vrtna semena (50 gr.).
n) Za vse tukaj navedene stvari je mogoče dobiti odobrenje, toda samo za eno enoto dotičnega predmeta (m, kg ali liter).

II. Ni pa dovoljeno izvažati:

- a) Zdravila: streptomycin, zdravila z mamili, alkohol.
b) Tekstilije in razno: srajce, blago iz čiste volne, sukanec, žveplenke, pralno milo, volno za pletenje, cigaretni papir, rjuhe in blazine, blago iz bombaža, kopalne plašče, blago in stvari iz umetne svile rayon) in platna.
c) Živila: grašica, riž, sladkor, bonbone, kakao, kavo, čokolado, začimbe, suho sadje (orehe, lešnike), grah, jajčni prah, surovo maslo, majonezo, čaj.

ZAVITKI ZA BOŽIČ IN NOVO LETO
Obrnite se na najcenejšo družbo

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

NASLOVLJENEC DOBI ZAVITEK V ENEM MESCUI

LAVALLE 361, visoko pritličje — Tel. 32 - 4597 — BUENOS AIRES

CENIK POSEBNIH ZAVITKOV

1. ZA JUGOSLAVIJO

Tip OSR 1	5 kg sladkorja	m\$	36.—
Tip OSR 2	10 kg sladkorja	"	67.—
Tip OSR 3	5 kg moke	"	37.—
Tip OSR 4	10 kg moke	"	69.—
Tip OSR 5	2,5 kg surove kave	"	61.—
Tip OSR 6	1,9 kg čistega kakaa	"	61.—
Tip OSR 7	5 kg riža	"	55.—
Tip OSR 8	2,5 kg surove kave	"	71.—
Tip OSR 9	3 kg moke	"	79.—
	3 kg sladkorja	"	61.—
	3 kg riža	"	92.—
Tip OSR 10	4 kg kondenziranega mleka	"	61.—
Tip OSR 11	4 kg svinjske masti	"	92.—

2. Paketi SAMO za Avstrijo

7 kg sladkorja	m\$	30.—	3.5 kg egipčanskega riža	m\$	30.—
1.017 gr čokolade	"	30.—	1 l italijanskega namiznega olja	"	30.—
1.250 gr kakao	"	30.—	1 kg prvovrstne svinjske masti	"	30.—
1.750 gr surove kave	"	30.—			

BOŽIČNI PAKETI ZA SLOVENIJO

EUROPLATA

NAJBOLJE ORGANIZIRANA SLUŽBA ZA POŠILJANJE PAKETOV

Pozos 129 - 1. nadstropje - Buenos Aires
URADUJE:

Vsak dan od 9. — 12. dopoldne in od 13. — 19. ure popoldne;
ob sobotah od 9. — 13. ure

Posebni paketi za Slovenijo

DOBAVNI ROK 3 — 4 TEDNE

Carine prosti in zavarovani

3.150 gr sladkorja	2.000 gr kave
2.250 gr riža	2.000 gr riža
2.050 gr kave	450 gr popra
5.000 gr sladkorja	4.050 gr kave
2.050 gr kave	450 gr sladkorja
1 tablica čokolade	75 gr mlečne čokolade
500 gr mlečnih karamel	900 gr surove kave
450 gr mlečne čokolade	500 gr čokolade
450 gr kakao	450 gr bonbonov
412 gr kondenziranega mleka	400 gr čistega medu
450 gr riža	224 gr čaja
112 gr Ceylon čaja	672 gr popra
225 gr bonbonov	
450 gr sladkorja	

Ti zavitki pridejo domov še do Božiča, ako jih naročite do 1. dec.

NAŠI ZASTOPNIKI:

BELGRANO: Hada, Mendoza 2020, T. E. 73-6143

QUILMES: "Los Dominicanos", Rivadavia 150, T. E. 203-0738

ROSARIO: Arturo C. F. Geldermann, Pte. Roca 39, Dep. 10

CORDOBA: Sres. Pepra, Rivadavia 702

FLORIDA, FCNGBM: Batinič, M. J. Haedo 2763

CIUDAD EVITA: Nose Anton